

DIGITAL KOMPETENS FRITIDSHEMMET

Dagens elever lever i ett alltmer digitaliserat samhälle och därför har regeringen beslutat om förändringar i styrdokumenterna för grundskole-, gymnasie- och vuxenutbildningen. De nya skrivningarna ska bidra till att barn och elever utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhället. De ska stärka elevernas förmåga att använda och förstå digitala system och tjänster, att förhålla sig till medier och information på ett kritiskt och ansvarsfullt sätt. Det handlar också om att stärka förmågan att lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med hjälp av digitala verktyg.

Med det här diskussionsunderlaget vill vi hjälpa lärare, fritidspedagoger och skolbibliotekarier i fritidshemmet att arbeta bättre och mer systematiskt med digital kompetens.

Tillsammans med dina kollegor kan du reflektera över de förtydliganden och förstärkningar som har gjorts i läroplanen när det gäller digital kompetens och vad det innebär för din undervisningspraktik. Diskussionsunderlaget kan också användas för självständiga reflektioner.

1 Se, läs och fundera på egen hand

- Se filmen "Digital kompetens" om läroplansförändringarna <http://bit.ly/2sFVRHt>
- Läs läroplanen del ett, två och fyra och fokusera särskilt på de skrivningar som handlar om digital kompetens.
- Läs sedan "Få syn på digitaliseringen på grundskolenivå – Ett kommentarmaterial till läroplanerna för förskoleklass, fritidshem och grundskoleutbildning"

Medan du ser filmen och läser läroplanen och kommentarmaterialet, fundera över de här frågorna:

- Hur har du hittills arbetat i din egen undervisning för att utveckla elevernas digitala kompetens? Vilka av de fyra aspekterna av digital kompetens har du arbetat med?
- Vilka digitala verktyg och medier har du tillgång till i din undervisning?
- Vilken kompetensutveckling upplever du att du behöver för att kunna ge eleverna möjlighet att utveckla en digital kompetens?

2 Se och diskutera tillsammans

Titta på en film i taget och diskutera de här frågorna efteråt:

- Vilka av de fyra aspekterna av digital kompetens möter eleverna i filmen? Hur arbetar eleverna med aspekterna?
- Är det någon eller några aspekter som inte används i filmen? Skulle de i så fall kunna lyftas in i undervisningssituationen på något sätt? Hur?

Efter att ni diskuterat filmerna:

- Vilken kompetensutveckling upplever ni att ni behöver för att kunna arbeta med att utveckla elevernas digitala kompetens? Finns gemensamma kompetensutvecklingsbehov i gruppen? Kan någon av Skolverkets kompetensutvecklingar tillgodose era behov? Se texten i högerspalt om lärportalen.

Klassrumskommunikation (7 min)

<http://bit.ly/2r0hOR2>

Filmen är en del i modulen "Leda och lära i tekniktåta klassrum" där du tillsammans med dina kollegor kan fördjupa dig i hur samhällets digitalisering påverkar skolan och undervisningen och lära dig mer om hur ni kan använda digitala verktyg i klassrummet.

Elever skapar för webben (6 min)

<http://bit.ly/2qK23wC>

Filmen är en del i modulen "Digitalt berättande" där du tillsammans med dina kollegor kan fördjupa dig i hur ni kan arbeta med digitalt berättande inom olika medier som film, ljud och bild.

Tankar om publika arbetssätt (9 min)

<http://bit.ly/2rvqQGc>

Filmen är en del i modulen "Digitalt berättande" där du tillsammans med dina kollegor kan fördjupa dig i hur ni kan arbeta med digitalt berättande inom olika medier som film, ljud och bild.

Sökkritik med elever (4 min)

<http://bit.ly/2qRmNkD>

Filmen är en del i modulen "Kritisk användning av nätet" där du tillsammans med dina kollegor kan lära dig mer om informationssökning och källkritik i klassrum och skolbibliotek.

3 Planera tillsammans eller på egen hand

Välj ut ett av de mål du eller ni satt för undervisningen, välj sedan en aktivitet du eller ni planerar att genomföra med elever inom den närmaste tiden utifrån detta mål. Hur kan eleverna få möjlighet att utveckla någon eller några av de olika aspekterna av digital kompetens i aktiviteten?

- Vad tillförde de olika aspekterna av digital kompetens till undervisningssituationen? Dela med er av erfarenheterna och det ni uppmärksammade.
- Hur kan ni använda erfarenheterna från det ni har prövat i den fortsatta undervisningen?

Reflektera tillsammans med dina kollegor efter att du eller ni har genomfört den planerade aktiviteten.

LÄRPORTALEN

<https://larportalen.skolverket.se/digitalisering>

Kritisk användning av nätet

Innehåll: Modulen berör frågor om informationssökning och källkritik. Ni får också arbeta med att anlägga kritiska perspektiv på algoritmer, sökning och sociala nätverkstjänster.

Exempel på aktiviteter:

- Planera effektiv informationssökning
- Analysera söktjänster
- Skriva sig till källkritiskt förhållningssätt

Leda och lära i tekniktåta klassrum

Innehåll: Modulen behandlar några grundläggande aspekter av skolans digitalisering.

Exempel på aktiviteter:

- Digital kommunikation i och utanför klassrummet
- Värdera digitala läromedel
- Planera för digital didaktik

Digitalt berättande

Innehåll: Modulen visar hur publika arbetssätt och digitalt berättande inom olika medier som film, ljud och bild kan utveckla undervisningen.

Exempel på aktiviteter:

- Planera för digitalt berättande
- Skapa en gemensam digital presentationsyta
- Arbeta med digitalt berättande

Säker användning av nätet

Innehåll: Modulen berör frågor om barn och elevers säkerhet och trygghet på nätet. Ni får också en inblick i vad barn och elever gör på nätet och hur dialog mellan vuxna och unga kan se ut.

Exempel på undervisningsaktiviteter:

- Inventera elevers nätanvändning
- Diskutera svåra frågor och nätetik
- Kunskapsutbyte om informationssäkerhet

Andra moduler på lärportalen som berör digital kompetens

Matematikundervisning med digitala verktyg

Åk 1–3, 4–6, 7–9, gy

Grundläggande litteracitet för nyanlända elever

Åk 7–9, gymnasieskolans introduktionsprogram

Textarbete i digitala miljöer

Gy

Tematiska arbetssätt och digitala verktyg

Grundsärskola åk 1–9